

Elmore VT, 12 augustus, 2024

Beste Matthias Vanderaspolden en Bart Vanegeren,

In reactie op mijn stuk van vandaag in De Standaard waarin ik uitlegde dat satire die SA-liederen parafraseert weinig anders is dan revisionisme liet Matthias in diezelfde krant weten dat ik het 'heel persoonlijk neem'. Geen woord over SA-liederen die Humo zijn binnengemarcheerd.

In het satirisch universum, ik schreef het al, is alles van betekenis ontdaan, en is het verschil tussen een grap en het Derde Rijk, tussen Gaza en Louis Vuitton marginaal.

Ook het verschil tussen veinzen dat je geen historisch besef hebt en werkelijk geen historisch besef hebben is uiteindelijk nihil.

In zo'n universum moet men inderdaad niets persoonlijk nemen, omdat het enige wat telt het vermaak is dat de moegestreden consument in de mond dient te worden gelepeld, ongeveer zoals het Amerikaanse leger indertijd op Guantánamo Bay gedetineerden het regime van dwangvoeding oplegde. Dat er vooral geen zand in de machine sluipt. Laat niemand iets persoonlijk nemen, want niets is persoonlijk. Massamoord, fabrieksarbeid, dwangvoeding of dwangvermaak, allemaal even onpersoonlijk.

Dat het revisionisme geëxcuseerd wordt met Gaza, waar het volgens Matthias over dient te gaan, maakt de zaak er niet beter op.

Inderdaad, laat het over Gaza gaan, stijg eindelijk boven jezelf uit en ontdoe je van de zeven hoofdzonden en het oneindig aantal variaties daarop, de festivalitis, en andere vormen van dat vermoeide human interest en vul het blad van de eerste tot en met de laatste pagina met Gaza. En niet een keer, maar elke week, tot en met Kerstmis, en bij voorkeur Kerstmis 2026.

Wees geen slaaf van je eigen maandsalaris, al begrijp ik dat hypotheek, ski- en andere vakanties en alimentatie doorslaggevend kunnen zijn. Neem je eigen satire eindelijk eens serieus.

Om mijn laatste achting voor jullie niet te verliezen heb ik besloten jullie satire dan maar serieus te nemen.

Hoe jullie met die satire moeten leven is uiteraard jullie zaak. Misschien kun je ook niet met satire leven, kun je er alleen aan doodgaan. Doorgaans onvrijwillig. Ik zou me in dit uitzonderlijke geval als vrijwilliger willen aanbieden voor een spektakel dat veel performances van Marina Abramović zal doen verbleken: de satiricus doorboort in jullie bijzijn met een puntig of bot mes (naar keuze) mijn keel.

Ik vrees dat jullie geen interesse hebben in dit spektakel. Het zou slechts zand zijn in de machine van het vermaak en de logica van de winstmaximalisatie die de machine voortstuwt. Zie de dwangvoeding op Guantánamo Bay, het dwangvermaak volgt dezelfde logica van doelmatigheid en net-niet-sterven.

Ik ben voor een zo ruim mogelijke opvatting van vrijheid van meningsuiting. Ik zou het recht van neonazi's om te demonstreren verdedigen, maar dat betekent niet dat ik mee hoef te lopen in de demonstratie. Het staat jullie vrij revisionisme in jullie blad te bagatelliseren en te verwelkomen, maar dat betekent niet dat ik naast de revisionist wens te publiceren.

Er is een ondergrens, ik had niet gedacht dat ik dit ooit zou opschrijven, en die is bereikt.

Mijn medewerking aan jullie weekblad, mijn deelname aan jullie satirische gemeenschap komt hiermee, met onmiddellijke ingang zoals dat dan heet, te vervallen.

Het spijt me dat ik deel heb uitgemaakt, ik meen zo'n 25 jaar, van die gemeenschap. Maar allicht kun je geen deel uitmaken van een satirische gemeenschap, zeker niet van een satirische gemeenschap die zijn eigen satire niet serieus wenst te nemen.

Dat is een troost.

Ik wens jullie sterkte met jullie werkzaamheden.

Vriendelijke groet,

Arnon Grunberg

[Dit artikel verscheen op 13 augustus 2024 eerst in De Standaard]